

**PREZES
URZĘDU OCHRONY**

Konkurencji i Konsumentów

Delegatura w Lublinie

20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10

Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,

Fax (0-81) 532-08-26

E-mail: lublin@uokik.gov.pl

za p.o.

Lublin, dnia 1 sierpnia 2008r.

RLU-61-28/08/MW

DECYZJA RLU 29 /08

I.

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz.331 ze zm.) oraz stosownie do art.33 ust.6 tej ustawy i §7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Krystyna Ł. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE],

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz.331, ze zm.) bezprawne działania przedsiębiorcy Krystyna Ł. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE] polegające na zamieszczeniu w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorcu Warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” postanowień wzorca umowy o treści:

-III. 12 „Organizator nie dokonuje zwrotu należności za niewykorzystane świadczenia z przyczyn leżących po stronie Uczestnika np. spóźnienie na zbiórkę , skrócenie pobytu, rezygnacja z części świadczenia”

VI.3. „*Reklamacja w formie pisemnej powinna być zgłoszona w biurze w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy*”.

które to postanowienia zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 5 maja 2008r.

2. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz.331, ze zm.) bezprawne działania przedsiębiorcy Krystyny Ł. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE] polegające na zamieszczeniu w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorcu Warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” postanowień sprzecznych z :

- art. 11a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) o treści : „*Organizator nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane postojami na granicach, trudnymi warunkami atmosferycznymi oraz wszelkie zmiany programu spowodowane działaniami siły wyższej*”;

- art. 14 ust. 7 ustawy cyt. wyżej o treści : „*Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy, jeżeli liczba uczestników nie osiągnie zakładanego przez niego minimum lub jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów, o czym klient zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy.*

2. W przypadku odstąpienia od imprezy lub odwołania imprezy przez Organizatora z przyczyn niezależnych od klienta , Klient ma prawo , wg swojego wyboru: do – uczestniczenia w imprezie zastępczej, o tym samym lub wyższym standardzie , chyba, że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie, lub ma prawo zażądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń. W takim przypadku klient może dochodzić również odszkodowania za niewykonanie umowy - chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu opisanego w pkt. 1 lub siły wyższej”.

i stwierdza zaniechanie stosowania praktyki z dniem 5 maja 2008.

II. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz.331 ze zm.), w związku ze stwierdzeniem stosowania przez Krystynę Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE] praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 w/w ustawy

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Krystynę Ł. karę pieniężną w wysokości 2695zł, płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) w ramach planowanego badania wzorców umów stosowanych przez przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na świadczeniu usług turystycznych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w trakcie którego uzyskał zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenie o dokonaniu zmiany wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, wzorzec Umowy/ Zgłoszenia, wzorzec Warunków uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna”, Ofertę Wycieczek krajowych z 2007r. oraz Ofertę Wycieczek krajowych na 2008r.

W wyniku analizy w/w dokumentów wszczęto Postanowieniem Nr 137/08 z dnia 16 kwietnia 2008 r. postępowanie administracyjne RLU-61-28/08/MW w sprawie naruszenia przez przedsiębiorcę Krystynę Ł. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE] (zwanej dalej BUT „Krystyna” lub przedsiębiorca) zbiorowych interesów konsumentów, poprzez:

- stosowanie we wzorcu Warunków uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna” postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.) tj. poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 w/w ustawy . Prezes UOKiK zakwestionował następujące postanowienia :

1. III. 12 „Organizator nie dokonuje zwrotu należności za niewykorzystane świadczenia z przyczyn leżących po stronie Uczestnika np. spóźnienie na zbiórkę , skrócenie pobytu, rezygnacja z części świadczenia,,

2. VI.3. „ Reklamacja w formie pisemnej powinna być zgłoszona w biurze w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy”.

- stosowanie w w/w „Warunkach ...” postanowień umownych sprzecznych z treścią art. 11a oraz 14 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) tj. poprzez stosowanie praktyki z art. 24 ust.2 w/w ustawy. W związku z powyższym Prezes UOKiK zakwestionował następujące postanowienia :

3. III.11 „Organizator nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane postojami na granicach, trudnymi warunkami atmosferycznymi oraz wszelkie zmiany programu spowodowane działaniami siły wyższej”.

4. „ V.1. Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy, jeżeli liczba uczestników nie osiągnie zakładanego przez niego minimum lub jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów, o czym klient zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy.

2. W przypadku odstąpienia od imprezy lub odwołania imprezy przez Organizatora z przyczyn niezależnych od klienta , Klient ma prawo , wg swojego wyboru: do – uczestniczenia w imprezie zastępczej, o tym samym lub wyższym standardzie ,

chyba, że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie, lub ma prawo zażądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń. W takim przypadku klient może dochodzić również odszkodowania za niewykonanie umowy - chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu opisanego w pkt. 1 lub siły wyższej".

Ustosunkowując się do postawionego zarzutu przedsiębiorca w piśmie z dnia 05.05.2008. poinformował, że działalność biura polega na sprzedaży agencyjnej imprez dużych touroperatorów. W tym zakresie przedsiębiorca posługuje się wzorcami umów opracowanymi przez biura podróży OST Gromada, Rainbow Tour, SKY CLUB, Exim Tour. Ponadto sprzedaje bilety autokarowe, lotnicze i promowe. Organizacja własnych imprez stanowi niewielki procent sprzedaży. BUT „Krystyna” opracowała „Warunki uczestnictwa w imprezach (...)”, które przeznaczone są również dla konsumentów, ale w swojej ofercie nie posiada typowych imprez organizowanych dla klientów indywidualnych. Współpracuje głównie z zakładami pracy, którym sprzedaje kolonie i obozy młodzieżowe. Stąd też aktualnie w obrocie prawnym nie funkcjonują umowy zawarte z konsumentami w oparciu o kwestionowany wzorzec. Zgadza się ze stanowiskiem Prezesa UOKiK odnośnie wszystkich zarzutów postawionych we wszczęciu postępowania oraz deklaruje ich natychmiastową zmianę z dniem 5 maja 2008.

Przedsiębiorca przedłożył projekt nowego wzorca Warunków uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna”, zgodnie z którym zakwestionowane przez Prezesa UOKiK zapisy zostały usunięte lub zmienione.

Postanowieniem Nr 168 /2008 z dnia 19 czerwca 2008 r. zaliczono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego w tej sprawie dowody zebrane w postępowaniu wyjaśniającym wszczętym w dniu 23 stycznia 2008 r. RLU-405-1/08/RD/JS.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca Krystyna Ł. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE], w Ch. na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta Ch. o nr 4354. Jej główny profil działalności to sprzedaż usług turystycznych na zasadzie agencji dużych firm turystycznych. Organizacja własnych imprez stanowi niewielki procent sprzedaży (około 5%), są to kolonie i obozy młodzieżowe i z uwagi na to jej partnerami handlowymi są głównie zakłady pracy.

Oferta BUT „Krystyna” na rok 2008 jakkolwiek zawiera wycieczki krajowe i zagraniczne, których zasady realizacji skierowane są do organizatorów wycieczek szkolnych, to jednak również świadczy: *”pełny zakres usług turystycznych w kraju i zagranicą – wczasy, pobyty leczniczo-wypoczynkowe, zimowiska, obozy narciarskie, wycieczki, imprezy regionalne, kuligi, rodzinne wczasy wypoczynkowe w kraju i za granicą, wycieczki krajowe i zagranicą dla grup i turystów indywidualnych, itp.”*. Z powyższego wynika, że kontrahentami BUT „Krystyna” z uwagi na treść oferty są głównie odbiorcy instytucjonalni (szkoły) ale mogą nimi być również konsumenci.

Przedsiębiorca prowadząc w/w działalność polegającą na sprzedaży usług turystycznych posługuje się w obrocie z kontrahentami wzorcem Umowy/Zgłoszenia oraz wzorcem Warunków Uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna”. Wzorec umowy zawiera zapis o treści: *„Niniejszym potwierdzam swoim podpisem zgłoszenie i oświadczam, że zapoznałem się z Warunkami Uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna”*. Kontrahenci BUT „Krystyna” składając podpis pod umową akceptują zatem postanowienia Warunków uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna”.

Projekty w/w Warunków (...) przedstawiane konsumentom, przygotowane z góry przed zawarciem umowy, zawierają gotowe jednolite postanowienia, które stanowią, po podpisaniu umowy jej nieodłączną część. Stanowią zatem wzorec umowy w rozumieniu art.384 par.1 k.c.

Analiza wskazanego wyżej wzorca Warunków uczestnictwa w imprezach organizowanych przez BUT „Krystyna” pozwoliła na postawienie przedsiębiorcy zarzutu naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez zamieszczenie w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorcu „Warunków...” postanowień, których tożsama treść została wpisana do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz zarzut stosowania zapisów sprzecznych z art. 11a i 14 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) .

W odpowiedzi na postawione zarzuty przedsiębiorca złożył pisemną deklarację ich zmiany z dniem 5 maja 2008r. poprzez wskazanie nowego brzmienia zakwestionowanych zapisów.

Zakwestionowany zapis o treści :

1. „Organizator nie dokonuje zwrotu należności za niewykorzystane świadczenia z przyczyn leżących po stronie Uczestnika np. spóźnienie na zbiórkę , skrócenie pobytu, rezygnacja z części świadczenia” został usunięty z wzorca.

Zakwestionowany zapis o treści :

2. „ Reklamacja w formie pisemnej powinna być zgłoszona w biurze w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy” został zmieniony na zapis VII.4. *„Reklamacja powinna być wniesiona w formie pisemnej osobiście w siedzibie Organizatora lub wysłana listem poleconym na adres Organizatora w terminie do 30 dni licząc od dnia zakończenia imprezy”* .

Zakwestionowany zapis, jako sprzeczny z art. 11 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) o treści :

3. „Organizator nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane postojami na granicach, trudnymi warunkami atmosferycznymi oraz za wszelkie zmiany programu spowodowane działaniami siły wyższej” został zmieniony na zapis o treści :

„Organizator odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest spowodowane wyłącznie:

a/ działaniem lub zaniechaniem klienta;

*b/działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nie uczestniczących w wykonaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo
c/ siłą wyższą „.*

Zakwestionowany zapis, jako sprzeczny z art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) o treści:

4. V.1. „Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy, jeżeli liczba uczestników nie osiągnie zakładanego przez niego minimum lub jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów, o czym klient zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy.

2. W przypadku odstąpienia od imprezy lub odwołania imprezy przez Organizatora z przyczyn niezależnych od klienta, Klient ma prawo, wg swojego wyboru: do – uczestniczenia w imprezie zastępczej, o tym samym lub wyższym standardzie, chyba, że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie, lub ma prawo zażądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

W takim przypadku klient może dochodzić również odszkodowania za niewykonanie umowy - chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu opisanego w pkt. 1 lub siły wyższej” został zmieniony przez przedsiębiorcę na zapis o treści: „ VI.1. Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy jeżeli liczba uczestników nie osiągnie określonego w umowie minimum, o czym klient zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy.

2.W przypadku odstąpienia od imprezy lub odwołania imprezy przez organizatora z przyczyn niezależnych od klienta, klient ma prawo wg swojego wyboru:

a/ uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie;

b/ żądać natychmiastowego zwrotu wszelkich wniesionych świadczeń (w tym przypadku Klient może również dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym klienta na piśmie w uzgodnionym terminie lub siły wyższej) ”.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie uznał za niedozwolone postanowienia umowne zapisy o treści:

- nr poz. 1086 w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „Niewykorzystanie któregośkolwiek ze świadczeń przez Uczestnika nie upoważnia do żądania zwrotu zapłaconej kwoty”.

- nr poz. 1009 w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „W przypadku gdy uczestnik nie stawia się na miejsce zbiórki w wyznaczonym terminie i miejscu lub zrezygnuje z imprezy w trakcie jej trwania, nie przysługuje mu zwrot kosztów podróży lub należności za niewykorzystane świadczenia”;

- nr poz. 1119 w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „W przypadku przerwania podróży lub pobytu z przyczyn leżących po stronie klienta lub osoby mu towarzyszącej, równowartość niewykorzystanych świadczeń nie będzie refundowana”;

- nr poz. 1110 w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy uczestnik ma prawo zgłosić

reklamację imprezy Organizatorowi imprezy w siedzibie (...) do 7 dni kalendarzowych od daty ukończenia imprezy” ;

- nr poz.1319 w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych: „Jeżeli wada nie została usunięta, po powrocie uwagi winny być wniesione pisemnie w oparciu o skargę złożoną u rezydenta nie później niż w ciągu 7 dni od daty zakończenia imprezy.”

Prezes UOKiK w zakresie obowiązującego stanu prawnego ustalił, że art. 11a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) stanowi :

1. Organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie:

- 1) działaniem lub zaniechaniem klienta;
- 2) działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo
- 3) siłą wyższą.

Art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) stanowi, że jeżeli klient, zgodnie z ust. 5, odstępuje od umowy lub jeżeli organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od klienta, klient ma prawo, według swojego wyboru:

- 1) uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie;
- 2) żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

Art. 14 ust.7 tej ustawy stanowi, że : w wypadkach określonych w ust. 6 klient może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu:

- 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym klienta na piśmie w uzgodnionym terminie;
- 2) siły wyższej.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył:

Wszczynając wobec wskazanego wyżej przedsiębiorcy postępowanie administracyjne, Prezes UOKiK postawił mu zarzuty naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez zamieszczenie w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorcu „Warunków...” postanowień, których tożsama treść została wpisana do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone tj. art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o ochronie (...) oraz zarzut stosowania zapisów sprzecznych z art. 11a i 14 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268) tj. naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 w/w ustawy.

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy o okik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, zaś pkt. 1 wymienia, że w szczególności jest to stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru

postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

W niniejszej sprawie postawione przedsiębiorcy zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1, muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem bezprawnym, w tym, w szczególności polegać na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,
2. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie „porządek prawny” obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego.

W niniejszej sprawie działanie przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, należy uznać za bezprawne nie tylko ze względu na fakt zdefiniowania w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o okik określonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. O bezprawności tegoż działania przesądza również rozszerzona skuteczność wyroku w sprawie o uznanie postanowień umownych za niedozwolone, co wynika z art. 479⁴³ k.p.c. W momencie wpisania do rejestru zapisu uznanego przez sąd za niedozwolone postanowienie umowne, zapis ów staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność wyroku, klauzule spełniają funkcję podobną do przepisów prawa, zaś posługiwanie się nimi w kontaktach z konsumentami jest zakazane.

Wzorce umów stosowane przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami podlegają szczególnej kontroli. Wzorzec umowy to doktrynalne określenie wszelkich jednostronnie przygotowanych z góry przed zawarciem umowy, gotowych klauzul umów w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów, statutów itp. (*E. Łętowska, Prawo umów konsumenckich, C.H. Beck 2002, s. 292*).

W systemie polskiego prawa cywilnego ustawodawca przewidział instytucję abstrakcyjnej kontroli wzorców umownych, realizowanej w drodze postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyroki: z dnia 29 września 2005 r., sygn. akt: VI Aca 381/05; z dnia 16 listopada 2005 r., sygn. akt VI Aca 473/05), „celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich.(...)”.

Co więcej, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. akt III SZP 3/06, „stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów”. Tak więc, dokonując oceny treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych należy wykorzystywać reguły interpretacji

wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej. Stąd też, niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK zakwestionował dwa zapisy zamieszczone w wykorzystywanym przez przedsiębiorcę wzorcu „Warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” o treści:

1. III. 12 *„Organizator nie dokonuje zwrotu należności za niewykorzystane świadczenia z przyczyn leżących po stronie Uczestnika np. spóźnienie na zbiórkę, skrócenie pobytu, rezygnacja z części świadczenia,*

2. VI.3. *„ Reklamacja w formie pisemnej powinna być zgłoszona w biurze w terminie 7 dni po zakończeniu imprezy”,*

które to postanowienia są, w ocenie Prezesa UOKiK tożsame z postanowieniami wzorca umowy wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC .

Pierwszy z zakwestionowanych postanowień jest postanowieniem tożsamym z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kpc pod nr :

- poz. 1009 (wpis z dnia 23 stycznia 2007) na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 listopada 2004r. sygn. akt XVII Amc 81/03 o treści: **„ W przypadku gdy uczestnik nie stawia się na miejsce zbiórki w wyznaczonym terminie i miejscu lub zrezygnuje z imprezy w trakcie jej trwania, nie przysługuje mu zwrot kosztów podróży lub należności za niewykorzystane świadczenia”;**

- poz 1119 (wpis z dnia 10 kwietnia 2007) . na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 lutego 2007 sygn. akt XVII Amc 174/05 o treści :**“W przypadku przerwania podróży lub pobytu z przyczyn leżących po stronie klienta lub osoby mu towarzyszącej, równowartość niewykorzystanych świadczeń nie będzie refundowana” .**

W uzasadnieniu w/w wyroków Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że zgodnie art. 385¹ kc. postanowienia umowy zawieranej z konsumentami nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to jednak postanowień określających główne świadczenia stron w tym cenę lub wynagrodzenie ,jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Z kolei nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności dotyczy to postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3 art.385¹ ust.1 kc). postanowienia wzorca umownego, które pozbawiają konsumenta prawa do żądania zwrotu uzasadnionej części wcześniej spełnionego świadczenia konsumenta za świadczenie przez niego niewykorzystane, niezależnie od okoliczności z powodu których świadczenie nie zostało wykorzystane. W ocenie

Sądu oceniane postanowienia mają charakter niedozwolony, bowiem naruszają art.385¹ kc.

W taki sam sposób naruszone mogą zostać prawa konsumenta na postawie kwestionowanego zapisu. Zgodnie z zasadą ekwiwalentności świadczeń świadczenia wzajemne stron powinny odpowiadać sobie wartością materialną lub funkcjonalną. W kontekście ocenianego postanowienia zasada ekwiwalentności świadczeń oznacza, że za świadczenie nie wykorzystane przez konsumenta zapłata się nie należy, a zatem organizator powinien zwrócić konsumentowi uiszczoną wcześniej należność. Sprzeczne z dobrymi obyczajami jest postanowienie umowne pozwalające organizatorowi zatrzymać należność za niewykorzystane świadczenia przez konsumenta przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że niewykorzystanie świadczenia nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Uczestnika np. spóźnienie na zbiórkę, skrócenie pobytu, rezygnacja z części świadczenia. Wymienione okoliczności nazwane „przyczynami leżącymi po stronie uczestnika” w rzeczywistości abstrahują od kwestii czy konsument ponosi odpowiedzialność za ich powstanie, czy też ich nie ponosi, co zasadniczo determinuje zakres uprawnień stron umowy wzajemnej wynikający z art. 495 par.1 kc. (art. 495 par. 1 stanowi, że jeżeli jedno ze świadczeń wzajemnych stało się niemożliwe wskutek okoliczności, za które żadna ze stron odpowiedzialności nie ponosi, strona, która miała to świadczenie spełnić, nie może żądać świadczenia wzajemnego, a w wypadku, gdy już je otrzymała, obowiązana jest do zwrotu wg przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu). Zatem zapisy kwestionowane przez Prezesa UOKiK i postanowienia niedozwolone wpisane do rejestru rodzą takie same negatywne skutki finansowe dla konsumenta w postaci utraty uiszczonych opłat za świadczenia niewykorzystane.

Należy wobec powyższego uznać, iż porównywane zastrzeżenia są tożsame z postanowieniami wzorca umownego wpisanego do rejestru wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC.

Drugi z zakwestionowanych postanowień jest postanowieniem tożsamym z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kpc pod nr :

- . 1110 (wpis z dnia 10 kwietnia 2007) . na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie , Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 lutego 2007 . sygn. akt XVII Amc 174/05 o treści „W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy uczestnik ma prawo zgłosić reklamację imprezy Organizatorowi imprezy w siedzibie (...) do 7 dni kalendarzowych od daty ukończenia imprezy” ;

- nr poz.1319 (wpis z dnia 24 stycznia 2008) na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie , Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 listopada 2007r. sygn. akt XVII Amc 1225/07 o treści „ „Jeżeli wada nie została usunięta, po powrocie uwagi winny być wniesione pisemnie w oparciu o skargę złożoną u rezydenta nie później niż w ciągu 7 dni od daty zakończenia imprezy.”

W uzasadnieniu w/w wyroków Sądu Okręgowego w Warszawie , Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że reklamacja jako zawiadomienie o wadach oraz żądanie wykonania uprawnień z tytułu rękojmi za wady oraz gwarancji jakości podlega reżimowi przepisów kodeksu cywilnego w zakresie rękojmi zawady, przewiduje zatem miesięczny termin zawiadamiania o wadzie (art. 563 kc). Przewidziany wzorcem termin 7 dniowy jest za krótki, uniemożliwiając konsumentowi

możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, co narusza art. 385³ pkt.2 kc
Zarówno zapis stosowany przez BUT „Krystyna” jak i zapisy uznane przez SOKiK za niedozwolone postanowienie umowne są tożsame w skutkach, bowiem istotnie ograniczają odpowiedzialność przedsiębiorcy względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań.

Uwzględniając powyższe należy uznać, iż kwestionowane zapisy wzorca „Warunków ...” stosowanego przez przedsiębiorcę mieszczą się w „hipotezach” wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru. Tym samym udowodniono, iż spełniona została przesłanka bezprawności działania przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu w obrocie konsumenckim postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

3. Trzecie z kwestionowanych postanowień o treści: „Organizator nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia spowodowane postojami na granicach, trudnymi warunkami atmosferycznymi oraz wszelkie zmiany programu spowodowane działaniami siły wyższej” stanowi w ocenie Prezesa UOKiK naruszenie art. 11a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268). Cyt. wyżej przepis wskazuje a jednocześnie enumeratywnie wylicza w swojej treści okoliczności, które wyłączają odpowiedzialność organizatora imprezy z tytułu niewykonania lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych. Chodzi mianowicie o okoliczności, które są spowodowane:

- 1) działaniem lub zaniechaniem klienta;
- 2) działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo
- 3) siłą wyższą.

Zatem zapis zakwestionowany przez Prezesa UOKiK zmienia zakres odpowiedzialności organizatora imprezy wobec regulacji ustawowych a interpretacja tego zapisu w brzmieniu kwestionowanym, dokonana przez organizatora może prowadzić do pokrzywdzenia konsumenta, poprzez rozszerzenie katalogu okoliczności, gdy odpowiedzialność organizatora wycieczki jest wyłączona o okoliczności takie jak: opóźnienia spowodowane postojami na granicach. Może bowiem dojść do sytuacji, gdy np. niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy spowodowane jest opóźnieniem w związku z postojami na granicach, które nastąpiły z winy Organizatora imprezy. Na podstawie zapisu kwestionowanego odpowiedzialność z tego tytułu organizatora imprezy jest wyłączona, gdy w świetle regulacji ustawowych odpowiedzialność taka mogłaby zachodzić. Tymczasem zgodnie z art. 11b ust.1 cyt. ustawy nie można w drodze umowy wyłączyć lub ograniczyć odpowiedzialności określonej w art. 11a z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

W tej sytuacji uznać należy, że kwestionowane postanowienie jest sprzeczne z treścią wskazanego wyżej przepisu, a zatem ma charakter bezprawny.

4. Czwarte zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie o treści: 1. „Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy, jeżeli liczba uczestników nie osiągnie zakładanego przez niego minimum lub jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów, o czym klient

zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy.

2. W przypadku odstąpienia od imprezy lub odwołania imprezy przez Organizatora z przyczyn niezależnych od klienta, Klient ma prawo, wg swojego wyboru: do a) – uczestniczenia w imprezie zastępczej, o tym samym lub wyższym standardzie, chyba, że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie, b) zażądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

W takim przypadku klient może dochodzić również odszkodowania za niewykonanie umowy - chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu opisanego w pkt. 1 lub siły wyższej” stanowi w ocenie Prezesa UOKiK naruszenie art. 14 ust. 7 w/w ustawy o usługach turystycznych. Z brzmienia art. 14 ust.6 i 7 wynika, że organizator może odwołać imprezę turystyczną z różnych przyczyn, a ich katalog nie jest zamknięty. Dlatego generalnie, brzmienie pierwszego w/w zakwestionowanego zdania jest poprawne i nie jest niezgodne z prawem. Zdanie kolejne „Warunków... wymienia uprawnienia konsumenta na wypadek odwołania imprezy turystycznej z przyczyn niezależnych od klienta. Porównanie zakresu uprawnień określonych w ocenianym zapisie i uprawnień wymienionych w dyspozycji przepisu art. 14 ust.6 ustawy o usługach turystycznych wskazuje, że uprawnienia te są określone prawidłowo. Natomiast zdanie ostatnie zapisu VI b) w brzmieniu :” **W takim przypadku klient może dochodzić również odszkodowania za niewykonanie umowy - chyba, że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu opisanego w pkt. 1 lub siły wyższej**” zmienia zakres okoliczności wyłączających uprawnienie konsumenta do żądania odszkodowania w związku z odwołaniem imprezy z przyczyn niezależnych od klienta, co narusza art. 14 ust. 7 ustawy o usługach turystycznych. Okoliczności wymienione enumeratywnie w hipotezie w/w przepisu wyłączające uprawnienie konsumenta do dochodzenia odszkodowania z tytułu odwołania imprezy, to:

- 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż **liczba minimalna określona w umowie**, a organizator powiadomił o tym klienta na piśmie w uzgodnionym terminie;
- 2) **siły wyższej**.

Tymczasem BUT „Krystyna” w kwestionowanym zapisie określając okoliczności wyłączające uprawnienie konsumenta do dochodzenia odszkodowania z tytułu odwołania imprezy odwołuje się do pkt. 1 (w brzmieniu „Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy, jeżeli liczba uczestników nie osiągnie zakładanego przez niego minimum lub jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów, o czym klient zostanie powiadomiony na piśmie najpóźniej na 14 dni przed planowanym rozpoczęciem imprezy”) rozszerzając w ten sposób katalog okoliczności wyłączających uprawnienie konsumenta do zażądania odszkodowania. Po pierwsze więc zamiast ustawowego wymogu określenia w umowie minimalnej liczby uczestników imprezy, zamieszcza zapis o „zakładanym przez niego (przedsiębiorcę – przyp. UOKiK) minimum”. Postanowienie takie jest mniej korzystne dla konsumentów niż przepis ustawy, bowiem w ocenianym wzorcu „zakładane minimum uczestników imprezy” to liczba znana wyłącznie organizatorowi imprezy, skoro nie ma on obowiązku wpisania tej liczby w umowie łączącej go z konsumentem. Po drugie zaś katalog okoliczności wyłączających odpowiedzialność odszkodowawczą BUT „Krystyna” z tytułu odwołania imprezy został w ocenianym wzorcu rozszerzony, wbrew przepisom art. 14 ust. 7 ustawy o okoliczność „jeżeli jej przeprowadzenie jest utrudnione lub niebezpieczne z niezależnych od biura powodów”. W tej sytuacji organizator turystyki może uniknąć, wbrew interesem konsumenta i z jego pokrzywdzeniem,

odpowiedzialności z tytułu odwołania imprezy, jeżeli powoła się na bliżej nieokreślone „utrudnienia”.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony konkurencji i Konsumentów w wyroku sygn. akt XVII AMC 118/2003 stwierdził: „Jeżeli biuro podróży chce wyłączyć swoją odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, po pierwsze – może to zrobić tylko w przypadkach wskazanych w ustawie o ochronie (...), po drugie- musi precyzyjnie określić sytuacje, których dotyczą takie wyłączenia.”¹

Wykazano zatem bezprawny charakter obydwu kwestionowanych postanowień, poprzez naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r, o usługach turystycznych (Dz.U. 2004 Nr 223 poz. 2268).

Druga z wymienionych wyżej przesłanek jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować. Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Działanie przedsiębiorcy prowadzącego biuro podróży godzi w interesy ogółu obecnie korzystających z jego usług konsumentów, ale także każdego potencjalnego konsumenta, który zdecyduje się zawrzeć z tym przedsiębiorcą umowę, o korzystanie z jego usług. Naruszane przy tym interesy konsumentów nie mają jednostkowego charakteru, ale są wspólne dla z góry nieustalonej zbiorowości konsumentów. Należy zatem stwierdzić, iż spełniona została druga z przesłanek uznania działania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku ze spełnieniem obu przesłanek należało uznać, iż działanie przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, wymienioną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik.

Jednocześnie zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że z datą 5 maja 2008 r. przedsiębiorca zaprzestał stosowania zarzucanej mu praktyki, poprzez zmianę stosowanego wzorca umownego. W okolicznościach sprawy nie zachodziła konieczność zmiany treści umów funkcjonujących w obrocie prawnym, bowiem przedsiębiorca nie zawarł na sezon 2008 żadnej umowy o sprzedaży imprezy turystycznej z konsumentami (włącznie umowy z zakładami pracy). Stąd uznać należy, że przedsiębiorca do dnia 5 maja 2008 zaniechał stosowania praktyki z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik.

Zgodnie z treścią art. 27 ust. 2 Prezes Urzędu w przypadku, gdy przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania.

Wobec wykazania przez Prezesa UOKiK naruszenia zakazu określonego art. 24 ustawy o ochronie oraz wykazania, że przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki z dniem 6 lutego 2007r. wydanie decyzji w oparciu o art. 27 ust.2 ustawy o ochronie (...) jest uzasadnione.

Stąd, orzeczono jak w pkt. I sentencji decyzji.

¹ Publ. Gazeta Prawna 2005/55 str. 21

II. Zgodnie z art.106 ust.1 pkt.4 ustawy o ochronie (...), Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 .

Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary. Ustawa nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary. W art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jedynie wskazano, iż ustalając wysokość kary Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

W niniejszej sprawie, w punkcie I sentencji decyzji stwierdzono, że Krystyna Ł. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Usług Turystycznych „Krystyna” ul. [REDAKTOWANE] w Ch. naruszyła zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie (...). Zakaz ten ma charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przesłanki natury prawnej, które umożliwiłyby zalegalizowanie tych praktyk. Spełniona jest zatem podstawowa przesłanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej .

Prezes UOKIK uznał więc za uzasadnione w niniejszej sprawie, wobec stwierdzenia stosowania we wzorcu Warunków uczestnictwa (...) 2 postanowień tożsamyh z postanowieniami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone oraz 2 postanowień sprzecznych z prawem nałożenie na Krystynę Łuczka kary pieniężnej, w wysokości 2695 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych), co stanowi [REDAKTOWANE]% przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w roku 2007r.

Na ustalenie wysokości kary w tej wysokości w stosunku do kryterium określonego w art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy dokonana w świetle art.111 ustawy o ochronie. Przepis ten stanowi, że przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczność naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Jako okoliczność obciążającą potraktować należy szczególnie dotkliwy dla konsumentów charakter 3 zakwestionowanych postanowień (nr 2, 3 i 4), które bezpośrednio naruszają ekonomiczne interesy konsumentów, poprzez ograniczenie sprzecznie z prawem zakresu odpowiedzialności organizatora imprezy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Tego rodzaju postanowienia uznać należy za bardzo poważne naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Z drugiej strony okolicznościami łagodzącą wymiar kary są :

- okoliczność, że przedsiębiorca po raz pierwszy dopuścił się naruszenia przepisów ustawy,
- okoliczność zaniechania stosowania przez przedsiębiorcę zarzuconej mu praktyki ,
- okoliczność, że zagrożenie zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie zakwestionowanych postanowień miało charakter wyłącznie potencjalny, bowiem przedsiębiorca nie sprzedał w oparciu o zakwestionowany wzorec żadnej imprezy turystycznej na rzecz konsumenta;

- okoliczność aktywnego współdziałania przez przedsiębiorcę z organem antymonopolowym w toku postępowania administracyjnego.

Z uwagi zatem na to, że okoliczności łagodzące przeważają nad okolicznościami zaostrzającymi wymiar kary, została ona ustalona w dolnej granicy kryterium, którą stanowi 10 % przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w roku poprzedzającym rok wydania decyzji.

Ponieważ, w świetle powyższego orzeczona kara winna również spełniać rolę represyjno-wychowawczą, a nadto pozostawać we właściwej proporcji do możliwości karanego przedsiębiorcy, ustalając wysokość kary wzięto pod uwagę potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy. Stąd mając na uwadze wysokość przychodu przedsiębiorcy w wysokości 539070,52 zł karę ustalono jako [REDACTED] % wartości tego przychodu.

Przyjmując wspomniane wcześniej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie (...), w tym te, które przemawiają za uwzględnieniem okoliczności łagodzących, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, ale równocześnie pozwalającym mu na dalsze prowadzenie działalności, organ antymonopolowy postanowił nałożyć karę odpowiadającą wysokości [REDACTED] % przychodu przedsiębiorcy tj. kwotę 2695 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych).

Zatem kara ta jest karą, która spełni zarówno funkcję prewencyjną jak i represyjną.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawa: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy orzekł, jak w punkcie II sentencji.

Mając powyższe na względzie, orzeka się jak w sentencji decyzji .

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od decyzji Prezesa przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie.

Z upoważnienia Prezesa UOKIK
Dyrektor UOKIK Delegatura w Lublinie
Ewa Wiszniowska

